

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψ. ε στιχ. 252 – 552

Στόχοι διδασκαλίας

1. Ο ανθρωποκεντρισμός της Οδύσσειας διαπιστώνεται : α. από την απόφαση του Οδυσσέα να παραμείνει θνητός και β. από την περιπέτειά του από την Ωγυγία στη Σχερία

2. Κατανόηση των εξής τρόπων αφηγηματικής τεχνικής:

-ομηρική παρομοίωση

-μονόλογος

-προοικονομία

3. Πως επεμβαίνουν και δρουν στην περιπέτεια του Οδυσσέα οι θεοί.

4. Ο τρόπος με τον οποίο ο ποιητής συστέλλει και διαστέλλει το χρόνο.

1. Ανθρωποκεντρισμός της Οδύσσειας- χαρακτηριστικό γνώρισμα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού φαίνεται από:

α. Η κατασκευή της σχεδίας ► δείχνει τη δεξιότητα των χεριών του και τις γνώσεις του στη ναυπηγική

β. Περιγραφή της τρικυμίας → προβολή της σωματικής δύναμης του Οδυσσέα
προβολή της ευρετικής δύναμης του νου του
▼▼

Ανάδειξη των δυνατοτήτων του ανθρώπου στον αγώνα του με τη φύση

γ. Δυσπιστεί ο Οδυσσέας προς την Ινώ – στηρίζεται στις δικές του δυνάμεις
▼▼

Ανεξαρτησία της ανθρώπινης σκέψης απέναντι στο μεταφυσικό στοιχείο

2. Αφηγηματικές τεχνικές

Παρομοίωση

Οι εικόνες τους παρμένες από τη φύση, αγροτική ζωή (ελάχιστες από την κοινωνική ζωή)

Απλές παρομοιώσεις: συγκρίνονται έννοιες(σύντομες, τα συγκρινόμενα συνήθως δυο λέξεις)

Σύνθετες παρομοιώσεις: συγκρίνονται εικόνες και καταστάσεις

Λειτουργικός ρόλος της παρομοίωσης

Χαρίζει σαφήνεια και παραστατικότητα στην αφήγηση- τη φωτίζει –ερμηνεύει το άγνωστο μέσα από το γνωστό-συμπληρώνει την περιγραφή- ξυπνάει μέσα μας την κατάλληλη ψυχική διάθεση με τους συναισθηματικούς τόνους που τη διατρέχουν – στολίζει την αφήγηση διαλύοντας τη μονοτονία της. Επίσης προσθέτει μεγαλείο, μεταφέροντας την επιβλητικότητα της εικόνας στην αφήγηση

Ανάλυση παρομοιώσεων

α. Το αναφορικό μέρος (η εικόνα) -Εισάγεται με λέξεις όπως: Σαν, όπως, πως

β Το δεικτικό μέρος(η αφήγηση) - Εισάγεται με λέξεις όπως: Έτσι, παρόμοια

γ. Ο **κοινός όρος** ανάμεσα στην εικόνα και την αφήγηση

Ενδεικτική ανάλυση

ε, 483- 486

α. «πως όταν ξεκολλούν ... χαλίκια» : αναφορικό μέρος

β. «παρόμοια μείναν ... στα βράχια» : δεικτικό μέρος

γ. οι ξεσκισμένες και κολλημένες στα βράχια σάρκες, η σκληρότητα του αγώνα, η αποφασιστικότητα : ο κοινός όρος

Μονόλογος

Λειτουργικός ρόλος του μονολόγου (και του διαλόγου)

Ζωντανεύει τους διάφορους χαρακτήρες, εξωτερικεύει τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ηρώων – ο ακροατής με τη φαντασία του συλλαμβάνει την εξωτερική εμφάνιση του ήρωα – διαρκεί μια σκηνή περισσότερο κι έτσι τη νιώθει καλύτερα - τονίζουν τα σπουδαιότερα σημεία της αφήγησης

Στην περιγραφή της τρικυμίας συσσωρεύονται 4 μονόλογοι

Υπογραμμίζουν την αύξουσα μοναξιά του Οδυσσέα

Προβάλλουν την ευρετική δύναμη του νου του

3. Στην Οδύσσεια η σύγκρουση των θεών ποτέ «μετωπική» όπως στην Ιλιάδα (η δράση του Ποσειδώνα αποκλείει τη δράση της Αθηνάς)

4. Συστολή και διαστολή του χρόνου

«αφηγηματικός χρόνος»(ο χρόνος της αφήγησης) - η διάρκεια της ανάγνωσης της αφήγησης

«αφηγημένος χρόνος» (ο χρόνος της ιστορίας) – η χρονική διάρκεια που καλύπτουν τα γεγονότα της αφήγησης ως το τέλος της

Ραψ. ε : ο ποιητής αφηγείται σύντομα σε ελάχιστους στίχους γεγονότα που καλύπτουν πολλές μέρες → **συστολή του χρόνου**

Ραψ. α: μια μέρα ο φυσικός χρόνος ενώ δημιουργείται η αίσθηση ότι τα γεγονότα διαρκούν μεγαλύτερο διάστημα → **διαστολή του χρόνου**